

Enfonsats en la glòria

L'anomenat model Barcelona ha estat estudiat abastament arreu del món

06/06/2008

ALBERT PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Periodista

Qui tingui una mica de memòria, i una certa edat, recordarà que a la dècada dels 80 Barcelona s'enfonsava. El Titànic era la metàfora que utilitzava un brillant articulista i ciutadà, compartida pels ciutadans que pensaven com ell. Però van arribar els Jocs Olímpics i -oh!- de sobte les veus crítiques van callar. De manera inesperada, Barcelona es va

convertir en la millor ciutat del món. I aquest canvi fulgurant, mai vist abans, va ser celebrat per tothom. Setze anys després, la ciutat torna a caure en picat. El govern municipal en minoria no pot tirar endavant grans projectes de ciutat i entrem en un nou període de decadència.

No fa gaire he tingut ocasió de dialogar amb uns italians que venen de tant en tant a Barcelona i em comentaven que al seu país les ciutats no funcionen i que, en canvi, aquí tot va bé: la neteja, els transports, la vida cultural i cívica. No parlen a partir d'impressions superficials perquè almenys un d'ells coneix força bé la ciutat, fins al punt d'haver-la recorregut a peu de punta a punta en diverses ocasions. Una experiència que afavoreix l'observació detallada. D'altra banda, en els fòrums d'Internet, moltes persones que han visitat la nostra capital la valoren positivament; i en els rànquings publicats per revistes de paper passa el mateix: en alguns aspectes Barcelona s'alinea amb París i Londres.

Aquí falla alguna cosa. Som davant un estrany creuament de sobrevaloracions i infravaloracions. Si això passés dins la ment d'un ens individual, i no col·lectiu, diríem sens dubte que es tracta d'un ciclotímic de manual i que necessita ajuda per superar la seva malaltia. Fa molt de temps que pocs són capaços de valorar la ciutat amb justícia, amb l'esforç de ponderació que això implica.

(F)

Un cavall de batalla electoral i post electoral va ser el model de ciutat fins al punt que aquest concepte ha estat el responsable que el tripartit municipal no s'hagi repetit. Però, en realitat, cadascú entén aquesta expressió de manera diferent. No parlem ja de polítics o periodistes sinó del món acadèmic. L'anomenat model Barcelona ha estat estudiat abastament arreu del món. Especialistes de diversos països s'hi han interessat i n'han fet tesis doctorals i, segons em diu un col·lega japonès que hi ha estat implicat directament, l'únic que es pot afirmar amb seguretat sobre el model Barcelona és que no hi ha tal model.

Això no significa que la ciutat vengui fum. Es indiscutible que en els darrers anys s'han desenvolupat un seguit d'iniciatives com la recuperació de l'espai públic amb moltes intervencions microurbàniques, combinades amb altres de gran escala com l'impuls d'àrees de nova centralitat. Tot plegat s'ha fet amb una voluntat estratègica, nascuda de la bona relació entre arquitectes, planificadors i polítics, que han donat un sentit global a actuacions diverses, que rarament han estat originals. Per exemple, la recuperació del front marítim es va inspirar en la ciutat de Baltimore. Sí que seria més original, en canvi, l'impuls de grans esdeveniments per transformar importants extensions urbanes tot i que no és cap novetat. Els nostres avantpassats del segle XIX havien aplicat, amb èxit, la mateixa idea.

És bastant indiferent que hi hagi un model amb un perfil definit o que aquest només sigui una entelèquia. El que compta és que, en conjunt, la transformació positiva de la ciutat ha existit i ha estat reconeguda pel Royal Institute of British Architects o per la Universitat de Harvard, institucions poc

proclius a sobrevaloracions o infravaloracions.

A molts llocs, un reconeixement d'aquest tipus, al quals s'hi ha sumat el d'altres personalitats de prestigi, hauria actuat com a vacuna contra els maximalismes, però aquí no. Aquí es demanen solucions per a la mobilitat mentre es rebutgen els túnels; es reclama projecció internacional i el turisme ja molesta. Quan arriba l'autobús a la parada milers de persones disparen la burilla encesa cap a terra sense contemplacions. Seran els mateixos que bramen contra l'incivisme? Les contradiccions afloren, però hi ha raons de fons que les expliquen.

Per motius històrics prou coneguts, Barcelona ha hagut de guanyar-se l'estatus de capital que altres urbs han tingut de franc. Això implica que la ciutat ha apostat per ser un pol d'atracció d'activitat, de viatgers, en definitiva de recursos. En llenguatge antic les conseqüències serien l'ampliació de l'àrea d'influència. En llenguatge actual seria més apropiat parlar de creixement de l'empremta ecològica. Aquesta dualitat ve del fet que vivim atrapats en un canvi d'època, que pot durar decennis, i que consisteix en el pas del paradigma del creixement al del desenvolupament sostenible.

A cada indret aquest trànsit s'està fent de manera particular. Barcelona està optant per participar dels dos paradigmes. La direcció de la ciutat ha entès que aquesta és la posició més correcta, el que no significa que sigui la més còmoda. Es promouen tots els sistemes de mobilitat no contaminants i es continua garantint la millor circulació possible dels sistemes contaminants. Es critica la globalització i al mateix temps es vol ser el primer destí de creuers del Mediterrani i disposar d'un aeroport transoceànic. Convivències difícils, no necessàriament negatives. És una tensió que es pot viure com un drama o bé com una oportunitat per albirar la futura evolució dels dos móns: el que no mor i el que ja ha nascut.

Periodista **Etiquetes:** [Barcelona ciutat](/etiquetes/barcelona-ciutat) (/etiquetes/barcelona-ciutat)

[Medi urbà](/etiquetes/medi-urba) (/etiquetes/medi-urba)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/enfonsats-en-la-gloria>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/enfonsats-en-la-gloria>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors](/newsletter/sostenible) (/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

Arxiu (/arxiu)

Continguts per categoria (/tagclouds/chunk/3)

Continguts per etiqueta (/tagclouds/chunk/1)

Continguts per municipi (/tagclouds/chunk/2)

Avís legal (<http://www.diba.cat/avislegal>)

Contacte (/formulari/contacte)

RSS (<https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=>)

(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)

(<http://www.twitter.com/xarxasost>)

(<http://youtube.com/xarxasost>)

([rss.xml](#))